

Русча – татарча сүзлек

Русско – татарский словарь

Издание второе, переработанное и дополненное
«Таткнигоиздат», Казань, 2001 г.

Ц

царапина тырнак эзе, тырналган урын (эз)

цар//евич патша улы; **~евна** патша кызы

царизм царизм, патшалык

царица 1) хатын патша; 2) патша хатыны

царь м. патша

цвести *несов.* чәчәк атарга; (*злаковые*) серкә очырырга

цвет I төс; *какого ~а?* нинди төстә?

цвет II 1) (*цветение*) чәчәк, чәчәк ату, чәчәкләнү; *яблони в ~у* алмагачлар шау чәчәктә; 2) (*собр.*) чәчәк, чәчкә, гөл, *липовый ~* юкә чәчәге

цветн//ой төсле; *~ая фотография* төсле фоторәсем а *~ые металлы* төсле металллар

цвет//ок [мн. **~ы**] чәчәк, чәчкә, гөл; *букет ~ов* чәчәк бәйләмә; **~ущий** 1) шау чәчәкле, шау чәчәктә утырган; *~ущий сад* шау чәчәкле бакча; 2) *перен.* чәчәк кебек, чәчәктәй; *у неё ~ущий вид* ул чәчәк кебек; кыяфәте бик шәп

целиком *нареч.* тулаем, тоташ, бөтенләй

целин//а чирәм жир, чирәм; *поднимать ~у* чирәм күтәрергә; **~ник** чирәм жирен күтәрүче; **~ный** чирәм ..., чирәм ...ы, е; *~ные земли* чирәм жирләр

целиться *несов.* төзәргә, төбәргә

целлофан целлофан

целлюлоза целлюлоза

целовать *несов.* үбәргә; **~ся** *несов.* үбешергә

цел//ый 1) (*не сломанный, не тронутый*) бөтен, исән; 2) (*весь*) тулы, ... буге; *~ый день* көн буге а в *~ом* жыеп әйткәндә

цель ж. 1) (*мишень*) цель, тәмек; 2) (*задача*) максат, морат, теләк; *поставить [себе] ~ю* [үзенә] максат итеп куярга; *добиться [своей] цели* [үз] моратыңа ирешергә; *с какой ~ю?* нинди максат белән?; *~ поездки* баруның максаты

цемент цемент

цен//а бәя, хак а *любой ~ой* ничек кенә булса да; **~ить** *несов.* 1) (*что-л. — оценивать*) бәя куярга, хакын билгеләргә 2) *перен.* (*кого-л., что-л.*) кадерен белергә, бәяләргә

ценн//ость 1) (*кого-л.*) бәя, хак, кыйммәт; 2) (*ценная вещь*) кыйммәтле (затлы) әйбер; *материальные ~ости* матди кыйммәтле әйберләр; **~ый:** *~ая посылка* бәясе күрсәтелгән посылка; *~ое письмо* бәя куелган хат

центнер центнер

центр үзәк; *быть в ~е внимания* игътибар үзәгендә булырга; *~ города* шәһәр үзәге; *районный ~* район үзәге; *культурный ~* мәдәният үзәге; **~альный** үзәк, төп

цепляться *несов.* (*за что-л., за кого-л., т.ж. перен.*) ябышырга, эләктерергә, сарылырга

цеп//ь ж. 1) чылбыр, зынжыр; 2) (*ряд, вереница*) тезмә; *~и гор, горная ~ь* таулар тезмәсе

церемони//я церемония, тәртип; *~я открытия (съезда, соревнований; памятника)* (корылтай, ярыш, һәйкәл) ачу тәртибе а без *~й* кыланмыйча

церковь ж. чиркәү

цех цех

цивилиз//ация мәдәният; **~ованный** мәдәниятле, цивилизацияле

цикл цикл; *~ лекций* лекцияләр циклы

циклон циклон

цилиндр цилиндр

цинк тутья, цинк

цирк цирк; *артист* ~а цирк артисты

цит//ата өземтә, цитата; ~ировать *несов.* өземтә (цитата) китерергә

циферблат циферблат, сәгать битлеге

цифр//а цифр, сан билгесе; *арабские (римские)* ~ы гарәп (рим) цифрлары

цыган чегән, чегән кешесе; ~ка чегән хатыны (кызы); ~ский чегән ...ы, е; ~ский *танец* чегән биюе

цыплёнок чеби, чебеш

цыпочк//и *мн.:* встать (или подняться) на ~и аяк очларына басарга; на ~ах аяк очында